

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
У ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ВОЛОНТЕРСТВО ЗА ПОКЛИКОМ ДУШІ
(З ДОСВІДУ РОБОТИ З ПИТАНЬ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ)

Запоріжжя
2018

«Волонтерство за покликом душі»
(з досвіду роботи з питань патріотичного виховання)

Рекомендовано:
науково-методичною радою
НМЦ ПТО у Запорізькій області
як рекомендації для педагогічних
працівників ЗП (ПТ)О
протокол № _____ від _____

Укладач:

Грищенко Н.П., методист НМЦ ПТО у Запорізькій області

Відповідальний за випуск:

Паржницький О.В., директор НМЦ ПТО у Запорізькій області

Комп'ютерний набір та верстка, редагування та коректура:

Павленко І.М., лаборант НМЦ ПТО у Запорізькій області

ЗМІСТ

Вступ	4
1. З історії волонтерства в світі і в Україні	6
2. Волонтерство та благодійність у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області	8
3. Благодійні проекти	16
3.1 Творча робота учнівського самоврядування «Милосердя без кордонів» ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище»	16
3.2 «Учнівські ініціативи волонтерського спрямування у ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище»	22
3.3 Проект учнівського самоврядування «Я – волонтер» ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю»	29
4. Висновки	34
5. Література	35

ВСТУП

У суспільстві завжди знаходилися люди, для яких способом самореалізації, самовдосконалення, зв'язку і спілкування з іншими людьми була праця на благо того співтовариства, в якому цій людині довелося жити. Однак тільки у минулому столітті, яке було переповнене війнами і духом індивідуалізму, волонтерство виокремилось у соціальне явище.

Як суспільний рух волонтерство виникло на Заході, а першими волонтерами були самаритяни, які надавали допомогу усім, хто її потребував. Більш впевнено можна говорити про виникнення феномена волонтерства вже з середини XIX століття. 1859 рік вважається роком виникнення волонтерського руху у світі. Саме в цей період Анрі Дюран, відомий французький письменник-журналіст, вражений наслідками кривавої битви при Сольферіно, запропонував створити Червоний Хрест – організацію, яка б працювала на волонтерських засадах і надавала першу медичну допомогу полоненим та пораненим. Принципами, сформульованими Анрі Дюраном, керуються волонтерські організації усього світу.

Деякі дослідники виокремлюють XX ст. як головну віху в розвитку волонтерського руху. У Європі після закінчення Першої світової війни з'явилися люди, готові надавати допомогу постраждалим у війні. Саме в цей час були створені перші волонтерські організації. Було засновано Координаційний комітет міжнародної волонтерської служби (CCIVS) під егідою ЮНЕСКО зі штаб-квартирою у Парижі.

Волонтер (від лат. „voluntarius” – воля, бажання, від англ. „voluntary” – добровільний, доброволець, йти добровільно) – це особа, яка за власним бажанням допомагає іншим. У багатьох словниках термін „волонтер” часто трактується як „особа, яка добровільно поступила на військову службу”. Нині волонтерство майже не пов'язане із військовою службою. Воно розвивається, орієнтуючись на надання допомоги усім, хто її потребує.

У світовій практиці найголовнішою ознакою волонтерства є те, що волонтер частину свого вільного (особистого) часу, сил, енергії, знань, досвіду добровільно (без примусу та вказівок „згори”) витрачає на здійснення діяльності, яка є корисною людям і суспільству загалом.

У Записці Генерального секретаря ООН, адресованій Комісії соціального розвитку Економічної та соціальної ради ООН, виділено найважливіші риси волонтерства. Серед них:

– турбота про людей. Адже співчуття, моральна підтримка, допомога, піклування сприяють формуванню важливої для людського суспільства атмосфери – взаємопідтримки. Для соціально-педагогічної роботи це важливий ресурс, який допомагає створювати безпечне середовище для існування та розвитку кожного члена суспільства.

Міжнародною експертною групою з питань волонтерства та соціального розвитку в 1999 р. були визначені три характерні особливості волонтерської діяльності:

- діяльність має бути неприбутковою;
- діяльність повинна бути добровільною, згідно з особистою волею індивідуума;
- діяльність повинна бути корисною кому-небудь, не тільки волонтеру, або суспільству загалом.

У межах цієї концепції експерти визначили чотири типи волонтерської діяльності, а саме:

- взаємодопомога та самодопомога;
- філантропія та послуги іншим людям;
- участь або громадянський обов'язок;
- рекламно-пропагандистська діяльність або проведення кампаній.

Методичні рекомендації «Волонтерство за покликом душі» допоможуть у роботі заступників директорів з виховної роботи, методистів, класних керівників, майстрів виробничого навчання, вихователів гуртожитку, працівників психологічної служби та інших, хто причетний до великої справи навчання та виховання майбутніх громадян України.

З ІСТОРІЇ ВОЛОНТЕРСТВА В СВІТІ І В УКРАЇНІ

З XIX ст. волонтерство набуває соціального змісту і визначається як добровільна, неоплачувана діяльність у вільний від основної роботи час, спрямована на допомогу іншим. В країнах Західної Європи і США волонтерський рух почав активно розвиватися в XIX ст. як рух «дружніх візитерів», сестер милосердя, самаритян, місіонерів. В 20-ті роки XX ст. з'являються перші міжнародні робочі табори добровольців, європейські служби добровільної праці. Після Першої світової війни в 20-ті роки французи і німці, зустрівшись, вирішили, що «...краще працювати разом, ніж воювати один проти іншого». Ця чудова думка стала потім девізом волонтерського руху.

У 1920-ті роки у Франції біля Вердена був організований перший волонтерський загін за участі французької та німецької молоді.

Волонтери відновлювали зруйновані Першою світовою війною ферми, не отримуючи за свою працю кошти. При цьому зацікавлена сторона забезпечувала добровільних працівників житлом, харчуванням, медичним страхуванням – цей принцип організації волонтерського руху зберігся і в наш час. З цього й почала свою діяльність Міжнародна громадська служба, яку заснував П'єр Сересоль у 1920 році як гуманітарний рух. Принцип її – «Не говорити, а діяти».

Розквіт волонтерського руху в США припадає на 1930-ті роки, в цей час у ньому взяло участь близько 3-х мільйонів молоді. Президентом Ф. Рузвельтом була створена волонтерська організація Civilian Conservation Corps для зниження рівня безробіття. Наступний розквіт волонтерства в США починається з 1961 року, коли Президент Д. Кеннеді створив організацію «Служба миру».

У 1970 році в Ізраїлі була створена національна цивільна служба для того, щоб забезпечувати можливість волонтерського служіння для релігійних єврейських дівчат, які згідно з законом не повинні проходити військову службу. У Європі з 1980-х років волонтерські загани широко розповсюджують екологічні проекти. В США, починаючи з 1993 року, при Президенті Б. Клінтоні, волонтерських рух досяг найбільших розмахів. Оскільки Президент фінансував волонтерські служби, до 1996 року волонтерів стало уже 35 тисяч. В Парижі 14 вересня 1990 року на XI Всесвітній конференції Міжнародної Асоціації добровільних зусиль була прийнята Загальна декларація волонтерів. В ній визначаються цілі, значення, принципи руху. Сьогодні волонтерські організації існують у 80 країнах світу.

У незалежній Україні розвиток волонтерського руху датується початком 90-х років XX ст., коли було створено службу під назвою „Телефон Довіри”, де працювали волонтери (доброчинний Телефон Довіри в Одесі).

Із 1992 року в Україні починає активно розвиватися мережа соціальних служб для молоді (нині – центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді). Головна мета їхньої діяльності – реалізація державної молодіжної політики та завдань, окреслених у Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» (15.12.1992, № 2859) і Законі України «Про сприяння становленню та соціальному розвитку молоді в Україні» (05.02.1993, № 2998-XII). Саме створення центрів соціальних служб для молоді (нині – центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді) спричинило активний розвиток волонтерського руху.

Їхній тодішній кадровий склад був невеликим, а об'єм соціальних програм та проектів, які необхідно було реалізовувати, був таким, що вимагав залучення добровільних помічників. Лише соціальна служба для молоді м. Києва в 1997 році нараховувала близько двох тисяч волонтерів з числа учнівської та студентської молоді. При соціальних службах у всіх областях України створювалися волонтерські молодіжні загони.

У цей період активно здійснювалася підготовка волонтерів до реалізації різних вузькоспеціалізованих програм, а саме: робота з безпритульними, соціально-педагогічна підтримка дітей та молоді з особливими потребами, консультування у службі „Телефон Довіри”, просвітницька профілактична діяльність з найгостріших проблем – наркозалежності, ВІЛ/СНІДу, ІПСШ, тютюнопаління та зловживання алкоголем тощо.

Праця волонтерів була суттєвою допомогою соціальним педагогам та соціальним працівникам.

У цей період поряд з державними організаціями, які залучають до діяльності волонтерів, починають створюватися громадські організації, метою діяльності яких є об'єднання та координація зусиль у справі сприяння розвитку волонтерського руху в Україні та захисту законних інтересів своїх членів.

Однією з перших таких організацій був Всеукраїнський громадський центр „Волонтер”, заснований на початку 1995 року та юридично зареєстрований 1998 року (зареєстровано Міністерством юстиції України 16 грудня 1998 року, рішення №1104).

Основними завданнями ВГЦ „Волонтер” є:

- сприяння розвитку волонтерського руху в Україні;
- здійснення та захист прав і свобод, задоволення соціальних та культурних інтересів громадян – членів Центру;
- сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні;
- створення умов для саморозвитку членів Центру як особистостей, членів суспільства, громадян України;
- вивчення та обробка кращого міжнародного та вітчизняного досвіду з питань волонтерського руху;
- визначення засад волонтерського руху в Україні, участь у розробці нормативно-законодавчої бази з цього питання.

Заслужують на увагу зусилля Центру „Волонтер” в об’єднанні різних секторів українського суспільства для привернення уваги до досягнень та проблем волонтерського руху в Україні.

ВОЛОНТЕРСТВО ТА БЛАГОДІЙНІСТЬ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ ОБЛАСТІ

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області одним із пріоритетним напрямком виховної роботи є волонтерство та благодійність. А саме участь у Всеукраїнських, обласних, районних акціях та заходах.

У 2017 році у ДНЗ «Великобілозерський професійний аграрний ліцей» відбулася X Всеукраїнська акція «Врятуй життя дитини» із залученням учнів і педагогічних працівників. Розпочалася вона з лінійки, де оголошено мету цьогорічної акції – допомога у наданні відповідного реанімаційного обладнання в дитячі обласні лікарні. Присутніх ознайомили з результатами – кількістю зібраних коштів під час акції «Серце до серця. Я хочу бачити життя». Члени учнівської ради організували виставку: «Життя людини – найбільша цінність на землі». Учні усвідомлюють, що захист права на захист життя належить до найцінніших пріоритетів людської цивілізації. Волонтери Красненко Марія, Богданов Едуард заохочували всіх до участі в акції, закликали творити добрі справи.

Також учні ДНЗ «Великобілозерський професійний аграрний ліцей» беруть активну участь у благодійних патріотичних акціях. При підтримці проекту Благодійного фонду «Сильні духом» учні організували благодійний ярмарок у стінах ліцею і виручені кошти передали для ремонту приміщення та підтримки роботи дитячого реабілітаційного центру. Також при проведенні обласної благодійної патріотичної акції «Подаруй прапор українському солдату» учнівська молодь подарувала Державний Прапор України військослужбовцям у зоні АТО. Разом з учнями ліцею розпочато оформлення фотовиставки «Наші односельці на службі України», де розміщені фотографії випускників ліцею і односельчан, які виконують свій громадянський обов’язок перед нашою країною.

За ініціативою класного керівника, майстра виробничого навчання групи № 12 («оператор комп’ютерного набору»), президента ради учнівського самоврядування Гридасової Христини на подвір’ї ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» відбувся благодійний ярмарок «З любов’ю в серці!». Кожна група мала приготувати різноманітні солодощі, запропонувати їх перехожим за символічну плату. Учні ради самоврядування виготовили до свята символічний оберіг – «підкову», яку дарували перехожим дідусям та бабусям. Не залишився осторонь гурток ужитково-прикладного мистецтва «Скарбничка мистецтв». Його керівники виставили на продаж виготовлені власноруч разом з дітьми вироби ужиткового мистецтва.

Працівники центру залюбки купували виставлені на продаж товари, солодощі та сувеніри.

У рамках тижня військово-патріотичного виховання учнів у ДНЗ «Запорізький професійний ліцей» відбулися літературний вечір пам'яті під гаслом «Герої не вмирають, вони живуть у наших серцях», вечір пам'яті «Про що говорять вулиці рідного міста Запоріжжя?», присвячений воїнам-визволителям міста Запоріжжя, що підготували класний керівник Черненко В.В., бібліотекар Кабанок Т.М. та керівник гуртка «НОВА ПРЕМ'ЄРА» Гнатенко С.А. На літературному вечорі пам'яті «Герої не вмирають, вони живуть у наших серцях» було переглянуто слайди, в яких відображено вчинки сучасних героїв. Це – 24-річний Павло Бондарев, 16-річна Вікторія Горячко, Ганна Войцухівська, художниця Даша Безкоста, параолімпійка Наталя Прологаєва та інші. На фоні відео «Героїв небесної сотні» ведучі згадали про героїв Небесної сотні, які віддали своє життя заради високої мети – свободи та незалежності України. Хвилиною мовчання вшановано пам'ять випускників ДНЗ «Запорізький професійний ліцей», воїнів 55-ої бригади, Говоруху Олександра, Дужика Євгена, які загинули на Дебальцевському плацдармі, захищаючи суверенітет незалежної України. На вечорі пам'яті «Про що говорять вулиці рідного міста Запоріжжя» ліцеїсти згадали історичні відомості про прорив Запорізького плацдарму і форсування Дніпра у жовтні 1943 року. Учнями підготовлено презентації: «Про що говорять вулиці міста Запоріжжя?», «Пам'ять воїнам-визволителям», «Запоріжжя - мій рідний край».

Напередодні травневих свят у закладах професійної (професійно-технічної) освіти відбувся ряд заходів, присвячених Дню пам'яті та примирення й Дню Перемоги над нацизмом у Другій Світовій війні. У навчальних групах пройшли тематичні виховні години, урочисті лінійки, зустрічі з ветеранами війни, перегляди документальних фільмів, присвячених подіям 1939-1945 років в Україні.

У квітні 2017 року в актовій залі ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту» було організовано концерт-реквієм для ветеранів та учасників Другої Світової війни – колишніх працівників ліцею. Зі сцени пролунали патріотичні вірші та пісні. Учні привітали своїх підшефних ветеранів квітами та подарунками. Незабутнім був концерт, організований театром авторської пісні під керівництвом Олени Алексєєвої. Учні підготували цікаві стіннівки, присвячені тим страшним подіям. Волонтери ліцею організували прибирання могил невідомим воїнам антитерористичної операції та збір військового пайку для учасників АТО. У бібліотеці ліцею відбулась літературна виставка «Пам'яті жертв фашизму».

Учні ДНЗ «Мелітопольський професійний ліцей» організували багатоденний туристичний похід, присвячений 71-й річниці Великої Перемоги над нацизмом. Керівники гуртків «Пішохідний туризм» і «Географічне краєзнавство» – Дубовик С.П. та Вороніна В.В. разом зі

старшим майстром Ахтирським С.В. підготували цей захід для учнів І-ІІІ курсів.

Туристична група розпочала маршрут з подвір'я ліцею в м. Мелітополь і завершила зупинкою в селі Богатир Якимівського району. По мірі пересування, за шість днів походу, ліцеїсти відвідали декілька населених пунктів Запорізької області. Обов'язковою програмою походу було покладання квітів до пам'ятних місць бойової слави Запорізького краю.

Програма походу була цікавою і насиченою. За цей час ліцеїсти дізнались багато нового: пройшли лісом Алтагирського лісництва, були на березі Молочного лиману, відвідали Братську могилу воїнів, загиблих у другій світовій війні у селі Радіонівка.

У актовій залі ДНЗ «Мелітопольський професійний ліцей залізничного транспорту» пройшов урок мужності, присвячений Дню пам'яті та примирення, перемозі народу в Другій світовій війні. Театралізована композиція Зразкового соціально-психологічного театру «МасКа» під назвою «Чи не тому ми живемо, бо померли вони?» нікого не залишила байдужим.

5 травня - День пам'яті О.М. Перепелиці, випускника ліцею, Героя, чие ім'я носить навчальний заклад. До пам'ятника О.Перепелиці та барельєфів героїв-випускників на Алеї Слави кращі учні поклали квіти. Усіх загиблих у роки Другої світової війни вшанували хвилиною мовчання. Цього дня до навчального закладу завітали гості: голова ради ветеранів Мелітопольського залізничного вузла, дитина війни, Пашко Олександра Миколаївна і ветеран війни та праці, який багато років працював у вагонному депо м. Мелітополь, Ільяшенко Володимир Васильович.

У ДНЗ «Веселівський професійний аграрний ліцей» пройшла святкова лінійка пам'яті «Весна іде непереможним кроком». На лінійці був присутній ветеран війни Шраменко Іван Макарович, який розповів учням про ті страшні події, очевидцем яких він був. Розповів про свої нагороди, де і за що були отримані. Учні хвилиною мовчання віддали данину пам'яті тим, хто загинув на фронтах Другої Світової війни.

Напередодні Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні учні ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» Сабірова Юлія, Олексій Литовка, Вікторія Наріжняк разом із соціальним педагогом Сергєєвою Оленою Анатоліївною відвідали учасників війни, які мешкають в Орджонікідзевському районі. Зустріч з ветераном війни, ветераном праці Терьохіною Клавдією Василівною залишила приємні спогади у волонтерів, які прийшли з подарунками й привітаннями.

У актовій залі ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» вшанували пам'ять героя – колишнього учня центру Богдана Гончаренка, який загинув під час оборони Донецького аеропорту. На заході були присутні рідні та близькі Богдана, товариш по службі - старший сержант Віталій Доновський, учні закладу освіти та педагогічний колектив. Віталій Доновський розповів про важкі дні війни, про те, що з першого дня служби вони з Богданом служили пліч-о-пліч, і як війна

забрала його товариша. Пам'ять про загиблих воїнів АТО вшанували хвилиною мовчання. Гридасова Христина, президент ради учнівського самоврядування, подякувала Віталію та всім українським воїнам за героїзм та відданість своїй Батьківщині; передала теплі речі, засоби гігієни та солодощі, зібрані учнями та колективом ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» для бійців АТО 10 батальйону 25 транспортної бригади.

Запорізька обласна молодіжна організація «Наше щасливе життя» за підтримки Обласного центру патріотичного виховання молоді в Палаці Культури «Орбіта» провела великий комплексний соціально-інтеграційний та культурно-мистецький проект – IV Міжнародний Благодійний фестиваль талантів «Казкові передзвони». На учасників та гостей фестивалю чекали конкурси з призами та подарунками, виставки та дегустації, благодійний ярмарок і фото-зони, море позитиву та майстер-класи, нові друзі та святковий концерт талантів від дитячо-юнацьких колективів з різних куточків України!

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» виступило партнером фестивалю. Під керівництвом заступника з навчально-виховної роботи Хімченко Наталії Юрївни, майстра з виробничого навчання Кібальник Юлії Олегівни, керівника гуртка Качайло Людмили Миколаївни за участі учениць ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище»: Денисенко Анастасії, Кумчик Євдокії, Полігузової Поліни, Мицик Валерії були проведені яскраві майстер-класи з живопису на тканині (батіку) та декупажу. Гості фестивалю брали активну участь у них.

Яскраво пройшов святковий гала-концерт IV Міжнародного Благодійного фестивалю талантів «Казкові передзвони», в якому учні ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» посіли призові місця. У номінації «Театральне мистецтво» друге призове місце посіла Ковальова Анастасія за декламацію вірша власного авторства. У номінації «Вокально-інструментальне мистецтво» перше призове місце посіла Шматок Єлізавета за виконання вокально-музичної композиції на бандурі. Участь у фестивалі надала можливість учасникам продемонструвати свої таланти, отримати незабутні враження та позитивні емоції.

19 грудня 2017 року у палаці культури «Орбіта» відбулося святкування Дня Святого Миколая та Нового року для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які навчаються у закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста Запоріжжя.

Організаторами свята виступили: Департамент освіти і науки, молоді та спорту Запорізької міської ради, Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Запорізькій області.

У фойє палацу культури заклади професійної (професійно-технічної) освіти представили майстер-класи з професій «Манікюрник», «Перукар», «Перукар-модельєр», «Квітникар», «Кухар-кондитер», «Живописець», «Флорист».

На святковому заході відбулося нагородження переможців конкурсу на кращу організацію роботи органів учнівського самоврядування закладах професійної (професійно-технічної) освіти м. Запоріжжя, який проводив департамент освіти і науки, молоді та спорту Запорізької міської ради у рамках реалізації Програми підтримки сім'ї та молоді м. Запоріжжя.

Учасники:

- ДНЗ «Запорізький професійний ліцей» (проект «Батьківщина починається з рідного міста», проект «У серці кожної людини живе любов до України»);

- ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» (проект «Милосердя без кордонів»);

- ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище «Моторобудівник» (проект «Скринька доброти»).

Переможці:

у номінації «Учніські ініціативи волонтерського спрямування»:

– учнівське самоврядування ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю» (проект «Я – волонтер»);

– учнівське самоврядування ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище» (проект «Ми – волонтери»);

у номінації «Учніські ініціативи культурологічного спрямування»:

- учнівське самоврядування ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» (проект «Перлини рідного краю»);

у номінації «Учніські ініціативи екологічного спрямування»:

- учнівське самоврядування ДНЗ «Запорізький професійний торгово-кулінарний ліцей» (проект «Раціональне харчування – запорука довголіття»);

- учнівське самоврядування ДНЗ «Запорізький професійний металургійний ліцей» (проект «Ми за чисте довкілля»).

Для всіх присутніх колективи художньої самодіяльності закладах професійної (професійно-технічної) освіти м. Запоріжжя підготували концерт, який нікого не залишив байдужим та додав святкового новорічного настрою. Глядачі активно аплодували і підтримували учасників святкового дійства.

Напередодні низки свят: Дня захисника України, Свята Покрови, Дня козацтва, Дня визволення Запоріжжя у закладах професійної (професійно-технічної) освіти було організовано та проведено ряд тематичних заходів.

Так, з метою формування і розвитку в учнів мотивації, спрямованої на підготовку до захисту держави і служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, виховання в дусі військових традицій українського народу та формування патріотично зрілої особистості в ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» протягом жовтня 2016 року було проведено такі заходи: благодійні акції «Кошик для воїна», «Вітальні листівки солдатам»; конкурс патріотичної стіннівки до Дня захисника Вітчизни та Дня

визволення м. Запоріжжя; концертна програма у Запорізькому воєнному шпиталі та надання благодійної допомоги (продукти харчування тощо); зустріч з бійцями підрозділу воєнної служби правопорядку «Сармат».

У ДНЗ «Мелітопольське вище професійне училище» проведено Тиждень військово-патріотичного виховання, у рамках якого відбулися тематичні класні години, конкурси рефератів і творчих робіт «Герої не помирають», виставки малюнків і плакатів. Особливо яскравим було проведене козацьке свято, де учні, майбутні захисники, змагалися, демонструючи свою вправність у різних напрямках: з фізичної сили та витривалості, демонстрували свої знання з історії козацтва.

У ДНЗ «Мелітопольський професійний ліцей» відбулося військово-спортивне свято «Козацька держава – наша гордість і слава», у рамках якого пройшли конкурси: «Вершники», «Забави кашоварів», «Козацький спів», «Лучники», «Найсильніший козак», «Перетягування канату», «Вікторина», «Веселий козак» тощо.

У рамках проведення виховної години «Знай свій рідний край» учні ДНЗ «Чубарівський професійний аграрний ліцей» разом із класними керівниками відвідали «Гуляйпільський районний краєзнавчий музей». На початку екскурсії відвідали експозиції підземного корпусу: археологія рідного краю, доба Запорізького козацтва, селянський та міщанський побут. Учні разом з досвідченим екскурсоводом поринули в глибини віків та їх матеріальні свідчення, представлені в музеї. Живий інтерес викликала в учнів експозиція найвідомішої постаті Гуляйпільщини – Нестора Махно, його життєвий шлях. Найбільший емоційний окрас мала сучасна експозиція, присвячена бійцям АТО.

Учні ДНЗ «Мелітопольський професійний ліцей залізничного транспорту» продовжують брати участь в акціях волонтерського та патріотичного руху. 05 листопада 2016 року разом з головою учнівської профспілки Біляєвою Т.В. та заступником директора з виховної роботи Упоровою А.Ф. учні взяли участь в акції з озеленення міста Мелітополь «Green-fest 2016».

За підтримки міської влади волонтерська група «Патріот», благодійного фонду «Посмішка дитини» та громадська організація «Свідоме суспільство Мелітополя» посадили вздовж проспекту Богдана Хмельницького 3 тисячі кущів. В акції брали участь близько 300 людей та 30 організацій.

Волонтерська група ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» протягом року надає допомогу вихованцям Запорізької спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату № 1. Серед вихованців інтернату діти-сироти та діти, що залишилися без батьківського піклування, діти з наслідками поліомієліту й дитячим церебральним паралічем. Цього року вихованців інтернату і викладачів напередодні 8 Березня волонтерська група училища вирішила порадувати концертною програмою, в якій взяли участь колектив агітбригади «Пікало», керівник гуртка - Качайло Людмила

Миколаївна і соціальний педагог Сергєєва Олена Анатоліївна. Передсвяткова концертна програма, яка відбулась 1 березня 2016 року, пройшла натхненно й радісно і закінчилася піснею «Бажаю», яку виконала соціальний педагог училища. Волонтери закладу освіти роблять все можливе, щоб полегшити емоційний стан дітей-інвалідів та недужих на онкологію дітей.

2 березня 2016 року до Благодійного фонду «Сильні духом» відправлена посылка від учнів училища, в якій були картини і предмети народно-прикладної творчості.

У дні святкування Масляної адміністрація, викладачі, майстри виробничого навчання та учні ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» провели благодійну акцію «Солдатська масляна», зібравши для бійців підрозділу військової служби правопорядку «Сармат», які зараз перебувають в зоні АТО, предмети особистої гігієни, продукти харчування, медикаменти, миючі засоби. З вересня 2017 року соціальний педагог Сергєєва Олена Анатоліївна, члени ради учнівського самоврядування та волонтерська група училища активно допомагають бійцям підрозділу «Сармат» - це і благодійні акції, і запрошення на концертні програми, і зустрічі за круглим столом.

Ідея проведення благодійної акції «Солдатська масляна» сподобалась учням і протягом тижня були зібрані предмети першої необхідності: зубні щітки, зубна паста, мило туалетне, мило господарське, рідке мило, одноразові станки для гоління, вологі серветки, шкарпетки і продукти харчування: чай, цукор, крупи, макаронні вироби, приправа, консерви, домашня консервація, шоколад і звичайно ж, млинці. Зібрану посылку приїхали забрати командир відділення, молодший сержант Шилін Валерій Олександрович і старший солдат Плетюх Аркадій Андрійович, які наступного дня від'їжджали в зону АТО.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 № 359-р «Про затвердження плану заходів щодо медичної, психологічної, професійної реабілітації та соціальної адаптації учасників антитерористичної операції» ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» активно сприяє залученню учасників антитерористичної операції до проведення у закладах освіти заходів з військово-патріотичного виховання, організації зустрічей учнівської молоді з учасниками АТО. Так, 10 березня учні ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» брали участь у заході на площі Маяковського, присвяченому річниці написання Державного Гімну України. На заході були присутні ветерани АТО, військові підрозділи, громадські активісти та волонтери. Військовий оркестр виконав для всіх присутніх ряд музичних композицій, в тому числі, звичайно, Державний Гімн. Учні мали можливість поспілкуватись з воїнами АТО, висловити їм слова вдячності та підтримки.

На виконання Закону України «Про попередження торгівлі людьми» Запорізька обласна правозахисна громадська організація «Егіда-Запоріжжя» в 2016 році розпочала реалізацію проекту «Підвищення обізнаності вразливих дітей та молоді щодо безпечної міграції та працевлаштування» для молоді,

що навчається в закладах професійної (професійно-технічної) освіти на території Запорізької області. 12 березня 2016 року на базі ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» проведений одноденний тренінг «Школи молодого лідера» для молодих активістів м. Мелітополь, м. Токмак, м. Молочанськ, смт Якимівка та смт Веселе. У рамках школи було навчено з використанням методології освіти для дітей та молоді у сфері активізації молоді на захист прав людини та дії з попередження та протидії торгівлі людьми, зокрема за системою «рівний-рівному» 9 «юних тренерів». Із захопленням юні тренери занурились у роботу, яка розпочалась неформальним знайомством. Під час роботи учні ознайомились з поняттям торгівлі людьми, а за допомогою мозкового штурму розглянули, як можуть порушуватися права в ситуації торгівлі людьми. Також ознайомились із законодавчою базою та наслідками торгівлі людьми, вивчили абетку безпечної поведінки та проаналізували працевлаштування за кордоном. Хлопці та дівчата брали активну участь у всіх видах робіт, висловлювали свої думки та ставили запитання, які їх хвилювали. За планом кожен випускник школи має реалізувати мінімум одну акцію (інформаційний тренінг, квест чи брейн-ринг) під супервізією фахівців ПГО «Егіда-Запоріжжя». Наприкінці заходу кожен з учасників тренінгу отримав сертифікат учасника, футболку з логотипом акції.

18 – 20 травня 2016 року в м. Запоріжжя у рамках проекту «Попередження конфліктів та злочинів на ґрунті ненависті та формування толерантності у взаєминах в середовищі підлітків та молоді» для соціальних педагогів, практичних психологів та педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області було проведено тренінг «Особливості впровадження програми профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді «Будуємо майбутнє разом». Усього пройшли навчання 37 педагогічних працівників.

Проект реалізовано Представництвом Дитячого Фонду ООН (ЮНІСЕФ) спільно з Міністерством освіти і науки України та національними партнерами, зокрема Всеукраїнським громадським центром «Волонтер».

Метою проекту було попередження стигми та дискримінації серед підлітків та молоді, формування толерантності у взаєминах, зменшення рівня соціальної напруги та правопорушень на фоні збройного конфлікту в Україні.

Тренінгова програма призначена для широкої аудиторії підлітків та молодих людей у віці від 14-ти до 18-ти років. Цей віковий період пов'язаний з інтенсивними пошуками свого місця у світі, із побудовою власного ставлення до різних життєвих явищ, а також є найбільш сприятливим для того, щоб вчитися усвідомлювати свої цінності і життєві цілі, управляти своїми емоціями, критично мислити, говорити про стосунки і конфлікти, підготувати себе, щоб робити вибір в житті, накопичувати і аналізувати свій досвід.

Представниками учнівської молоді закладах професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області у 2014 – 2017 роках

реалізовані благодійні проекти соціального, культурологічного, екологічного і волонтерського спрямування.

Пропонуємо декілька проектів волонтерського спрямування.

ТВОРЧА РОБОТА
УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ
«МИЛОСЕРДЯ БЕЗ КОРДОНІВ»

Учасники конкурсу:

Члени ради учнівського самоврядування:
Скляренко Валентина - голова ради,
Іванець Ігор, Бережна Анна.

Керівник:

Сергєєва Олена Анатоліївна -
соціальний педагог ДНЗ «ЗВПУ»

Розвиток самоврядування як соціального феномена сьогодні стало офіційною державною політикою.

Важливим напрямком діяльності учнівського самоврядування Державного навчального закладу «Запорізьке вище професійне училище» стала волонтерська діяльність:

- встановлення тісного зв'язку поколінь, надання дієвої практичної допомоги ветеранам та інвалідам війни;
- надання допомоги «дітям війни», ветеранам праці, допомога літнім людям;
- надання допомоги дітям-інвалідам;
- шефство над інтернатами, реабілітаційними центрами для дітей з обмеженими можливостями;
- організація благодійних акцій для допомоги бійцям в зоні АТО;
- благодійна допомога бійцям, які знаходяться на лікуванні в госпіталі.

Формування патріотичної, духовно-моральної особистості є важливою метою і необхідною умовою розбудови української держави.

З метою духовно-морального, патріотичного розвитку, формування громадянської позиції та соціально-правової активності, учні училища залучаються до загальнолюдських цінностей, поваги до людей похилого віку, ветеранів Великої Вітчизняної війни та збереження пам'яті про пережиті історичні події.

Протягом 2014-2015 року реалізується благодійний проект: «Ми разом! Ми переможемо» під гаслом: «Україна – єдина країна!».

В рамках проекту заплановано діяльність, що спрямована на формування чіткої громадянської позиції у молодого покоління, виховання патріотів, людей не байдужих до соціальних та політичних проблем держави.

Рада учнівського самоврядування намагається допомогти бійцям, що боронять рідну землю в зоні АТО, покращити їх життя, зігріти теплом своєї

турботи, освітити очі, хоч на декілька хвилин сяючим промінням усмішок, зробити, все що можливо для того, щоб життя на Україні було вільним, мирним та щасливим!

Учні нашого училища пишуть листи українським воїнам і разом зі своїми малюнками та оберегами відправляють їх на Схід.

ДОРОГІ ЗАХИСНИКИ УКРАЇНИ!

Спасибі, низький Вам уклін, за те, що оберігаєте нас життя, і життя кожного з нас.

Ви, в бою підставляєте свою груди, заради нашого мирного неба над головою.

Вам холодно і голодно. Ви вночі не спите, заради нас, щоб ми спокійно спали вночі.

Ми вісчастливо, широко молимося за ваші життя!
Ми просимо Ангела Охоронця, щоб охороняв Вас!
Спасибі Вам за все!

**ВИ - ГЕРОЇ!
ВИ - НАШІ ЗАХИСНИКИ УКРАЇНИ!**

Учніня гр.№16 за професією:
«ОКН. Контролер-касир»
ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище»
Годун Кристина

м.Запоріжжя
2015 рік

Ми вдячні Вам наші захисники! З Вами – вся Україна!

Ми переконані – починаючи з себе, ми змінимо країну на краще!

Тож піднінемося з колін, захистимо та добудуємо державу, бо за нас цього не зробить ніхто!

«МИ РАЗОМ! МИ ПЕРЕМОЖЕМО!»

Рада самоврядування та волонтери, з числа учнівської молоді, проводять зустрічі, майстер-класи та свята для ветеранів Великої Вітчизняної війни.

Волонтерська група співпрацює з Запорізькою міською радою ветеранів, Радою ветеранів Вознесенівського району, Радою ветеранів Дніпровського району та Відділенням соціально-побутової адаптації Вознесенівського району Запорізького міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг).

Проява уваги і турботи до людей похилого віку, толерантності - це візитна картка волонтерів ДНЗ «ЗВПУ».

Ветеранів Великої Вітчизняної війни та учнів училища об'єднала творча робота з виготовлення «Дерева Перемоги» на зустрічі двох поколінь XX та XXI століття «Від серця до серця».

За доброю традицією, напередодні свята 8 Березня волонтери училища зустрілися з жінками, ветеранами війни і праці Відділення соціально-побутової адаптації Вознесенівського району.

Волонтери закладу освіти подарували відділенню соціально-побутової адаптації екібану, зроблену своїми руками, газету з теплими словами привітання від усіх учнів і невеликий концерт, який підняв настрій всім присутнім у залі.

«НЕХАЙ У ВАШИХ ДУШАХ ЗАВЖДИ БУДЕ ВЕСНА!»

Скільки б не минуло років після закінчення Великої Вітчизняної війни, ми пам'ятаємо і пишаємося нашим героїчним минулим.

«Ми пам'ятаємо! Ми пишаємося!» - ці головні слова в адресу ветеранів Великої Вітчизняної війни, говорить сьогоднішнє покоління нашим ветеранам.

Учасники Великої Вітчизняної війни і сьогодні знаходять в собі сили зустрічатися з молоддю, передавати їй любов до Батьківщини, оптимізм, віру в майбутнє.

Ветерани Великої Вітчизняної війни та праців Ради ветеранів Вознесенівського району, Запорізької громадської організації «Захист дітей війни» та Відділення соціально-побутової адаптації Вознесенівського району, які були запрошені на концертну програму «З радістю та насолодою щогодини земної живіть», присвяченої до Дня людей похилого віку.

Наша Держава не може існувати без моралі в суспільстві. А мораль - це повага до минулого, гордість за своїх діїв та прадідів, це виховання молоді на героїчному досвіді поколінь.

Наявність ціннісних орієнтирів - це взірць для наслідування, що спонукає до громадської активності раду учнівського самоврядування і учнівську молодь Державного навчального закладу «Запорізьке вище професійне училище».

Волонтерська робота ради учнівського самоврядування являє собою програму соціальної адаптації для дітей з особливими потребами з уразливих соціальних груп: сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей з малозабезпечених сімей.

Волонтери Запорізького вищого професійного училища проводять концерти, майстер-класи для дітей з особливими потребами Відділення соціальної реабілітації та адаптації дітей-інвалідів Комунарського району та Вознесенівського району, інтернатів №1, №4.

Волонтери дарують подарунки дітям та збирають для дітей з обмеженими потребами одяг, іграшки, книги тощо.

Надається допомога Товариству «Червоний Хрест» Вознесенівського району по збору речей для спеціалізованих дитячих установ.

Соціокультурна місія волонтерів Запорізького вищого професійного училища заснована на традиціях милосердя, уваги до ближнього, співчуття до чужої біди, діяльного добра, безкорисливості, чесності, відповідальності.

Участь в учнівському самоврядуванні - важливий шлях і найкраща умова залучення учнівської молоді до радикальних перетворень, які відбуваються в нашому суспільстві.

Робота ради учнівського самоврядування Державного навчального закладу «Запорізьке вище професійне училище» і учнівські ініціативи волонтерського спрямування - це можливість формування особистості, суспільно-громадського досвіду та реалізація творчого потенціалу учнівської молоді.

**ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКЕ ВИЩЕ ІНДУСТРІАЛЬНО-ПОЛІТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ»**

**«УЧНІВСЬКІ ІНІЦІАТИВИ ВОЛОНТЕРСЬКОГО СПРЯМУВАННЯ
У ДНЗ «ЗАПОРІЗЬКЕ ВИЩЕ
ІНДУСТРІАЛЬНО-ПОЛІТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ»**

Автори проекту:

президент учнівського самоврядування

Охват Олександр Миколайович

викладач іноземних мов

Москаленко Катерина Володимирівна

заступник директора з НВР

Живиця Михайло Аркадійович

м. Запоріжжя

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства особливої актуальності набуває питання виховання творчої, активної, компетентної особистості, яка самостійно генерує нові ідеї, приймає нестандартні рішення. Учнівське самоврядування- це добровільне об'єднання учнів, які є ініціаторами різноманітних заходів, у процесі участі учень пізнає самого себе, світ, можливості його розвитку. Учнівське самоврядування містить в собі значний життєтворчий потенціал. Мета учнівського самоврядування – це створення

сприятливих умов для розкриття і подальшого розвитку творчого і лідерського потенціалу молоді, здобуття ними досвіду конструктивної соціальної діяльності, виховання її свідомості, ставлення до себе як до члена суспільства. Виховання громадянина-патріота України, готового брати на себе відповідальність, самовіддано розбудовувати країну як суверенну, незалежну державу, сприяти єдності української нації. Одним з напрямків роботи учнівського самоврядування з національно-патріотичного виховання є організація, збір та поширення інформації про героїчні вчинки українських військовослужбовців, бійців добровольчих батальйонів у ході АТО. Сьогодні національно-патріотичне виховання – це справа, що за своїм значенням є стратегічним завданням. Для кожного учня завжди знайдеться цікава справа в організації роботи учнівського самоврядування. Важливою складовою успішної підготовки молоді до життя має стати передача їй позитивного досвіду попередніх поколінь, звичаїв, традицій. Форми роботи: виховні години, години спілкування дискусії, ігри, конференції, виставки, круглі столи, свята, екскурсії.

В ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище» навчається 401 учень. І кожен, хто має бажання, може прийняти участь в діяльності учнівського самоврядування. Важливим поштовхом національно-патріотичного виховання є «феномен Майдану», завдяки якому учні змогли побачити, що від кожного залежить майбутнє України.

Волонтерська діяльність учнів та викладачів ДНЗ «Запорізьке ВПУ»

Героїчні й водночас драматичні, а інколи навіть трагічні події, які відбуваються зараз в нашій країні, спонукають всіх нас до волонтерської діяльності, до участі в різних добродійних акціях. Важливе, і в наш час дуже актуальне запитання: «Як допомогти українській армії?», «Що я особисто можу зробити для України?» виникає в кожного з нас. В той час, коли наші однолітки захищають незалежність України, ми, члени учнівського самоврядування училища, також не змогли залишатися байдужими, і тому вирішили допомогти нашим воїнам та здати для них свою кров. З обласної станції переливання крові приїхали медпрацівники пересувної лабораторії та в «польових умовах», прямо на столах у навчальних кабінетах було організовано забір крові. До цієї акції було допущено усіх бажаючих, віком від 18 до 65 років, які не мали медичних протипоказань. Усі донори відчули величезну радість і гордість від того, що змогли не словом, а справою підтримати наших бійців-патріотів. ДНЗ «Запорізьке ВПУ» пишається своїми свідомими учнями-патріотами й дякує всім небайдужим. Разом Україна переможе! Учнівське самоврядування училища має намір продовжити цю акцію і в майбутньому, зокрема до Дня Збройних Сил України, який відбудеться в грудні (саме в цей час повертаються з виробничої практики на підприємстві учні 2-3 курсів), і ми знову здаватимемо кров для наших воїнів. Окрім цього учнівське самоврядування

нашого училища активно бере участь і в обласних акціях: «Допоможи українській армії», «Ліки замість квітів» тощо.

Благодійна акція «Допомога воїнам АТО не словом, а справою»

Напередодні Великодня за ініціативною пропозицією учнівського самоврядування нашого училища педагогічний колектив й учні вирішили привітати захисників Вітчизни з найбільшим християнським святом й передати гостинці – великодні кошики. Цілий тиждень йшли приготування. Учні власноруч виготовляли кошики з лози, адже на передову мають потрапити гостинці, зроблені дбайливими руками й люблячими серцями з вірою у перемогу й відродження. Усі педагоги та майстри виробничого навчання здійснили збір коштів та продуктів. Учні всіх груп та професій зносили великодні паски, писанки й крашанки, сало, ковбаси, а учні-кухарі власноруч спекли 50-ти кілограмовий пиріг. Всі гостинці було дбайливо розкладено до святкових великодніх кошиків, прикрашено й з теплими побажаннями передано до військової частини для батальйонів, які навіть на свято захищатимуть єдність України й мир нашого Запоріжжя. Сподіваємось, що ці дарунки допоможуть бійцям хоч на мить відчутти рідну домівку, нагадають дім та всіх люблячих людей, які понад усе чекають їхнього повернення живими й здоровими. Для нас Ви – герої! Повертайтеся живими! Нехай Божа благодать й радість Христового Воскресіння дарує мир нашій країні. Цього року на Свято Водохреща у ДНЗ «Запорізьке ВПУ» учнівське самоврядування разом з директором училища Полухіним Володимиром Федоровичем вирішили допомогти захисникам незалежної України справами милосердя. До Дня Збройних Сил України в училищі було організовано благодійний святковий концерт, на якому відбулося вручення подарунків воїнам АТО: ліків від ГРВІ, цитрин, апельсинів, печива, теплих шкарпеток, щирих листів та малюнків, а також надання грошової допомоги для пораненого бійця Мозуля Андрія. Напередодні урочистого заходу у ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище» було проведено благодійну акцію «Підтримуємо героїв АТО», в ході якої усі учні й педагогічні працівники здали благодійні внески для допомоги нашим захисникам. Учнівське самоуправління на чолі зі своїми лідерами надали допомогу воїнам АТО. Для бійців 23-го батальйону було передано дитячі малюнки, листи з побажаннями повернутися живими й здоровими, 100 пар теплих вовняних панчіх, ліки від ГРВІ, апельсини й цитрини. Бійцям підрозділу «Волинь» батальйону № 1 та 72 бригаді передали цитрусові, печиво, ліки й іншу гуманітарну допомогу. Захисники Вітчизни подякували за допомогу, доброту й увагу та пообіцяли завжди захищати суверенітет України.

Святковий захід «Хоробрі серця» до Дня Захисника Вітчизни

В грудні в ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище» відбувся урочистий концерт на честь вшанування учасників АТО. Учні 1-4 курсів різних груп та професій підготували справжнє свято для всіх присутніх гостей. Пам'ять усіх загиблих в антитерористичній операції героїв

вшанували хвилиною мовчання. Захід відвідали почесні гості з Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, учасники АТО 23 батальйону та мати пораненого бійця, Мозуль Андрія працівника ВАТ «ЗТМК», Мозуль Любов Петрівна. Двадцятичотирирічний машиніст крану цеху № 2 ВАТ «ЗТМК» Мозуль Андрій з 2 квітня 2014 року знаходився в діючій армії в якості старшого сапера-гранатометника, потрапив під снайперській вогонь, його було тяжко поранено в районі селища Піски Донецької області. Андрій з перебитими ногами, стікаючи кров'ю, не покинув бойовий піст. Після цього були госпіталі - в Дніпропетровську, Вінниці, Ірпені та інших містах. Звичайно, що лідери учнівського самоврядування не могли не відмітити таку героїчну поведінку хлопця під час обстрілу, тому ми одногосно вирішили надати йому матеріальну допомогу на лікування пораненого бійця – захисника Вітчизни Андрія Мозуля, яку ми передали особисто в руки його матері під час концерту для бійців АТО на День Захисника. Андрій все ще продовжує своє лікування, боротьба за здоров'я Андрія триває й досі, а ми будемо надалі його підтримувати та допомагати.

Урок мужності й патріотизму

19 лютого 2015 року у ДНЗ «Запорізьке ВПУ» був проведений урок мужності й патріотизму «Пам'яті Небесної Сотні». Учасники заходу не лише змусили всіх присутніх пригадати, а й звернулись до сьогоденної молоді із закликом пам'ятати наших героїв і прийти на допомогу країні та її захисникам. В ході заходу лунали ліричні й патріотичні віршовані рядки, пісня «Молитва за Україну». Учні переглянули фільм, присвячений Небесній Сотні, презентацію про Небесну Сотню. В кінці заходу було урочисто відкрито стенд пам'яті героїв Небесної сотні. Отже, наше учнівське самоврядування виявляє та зміцнює життєві цінності особистості, а в процесі участі у добродійних заходах розширюється соціальна перспектива учнів. На базі нашого училища було створено центр волонтерства з метою розвитку в учнівської молоді волонтерської ініціативи, а також з метою формування в учнів навичок добродійності, турботи про оточуючих. Зміст діяльності центра волонтерства – організація допомоги ветеранам війни і праці, дітям війни, висвітлення діяльності учнівського самоврядування на сайті училища. Центр також організовує участь учнів у благодійних акціях.

Відкриття меморіальної дошки на День захисника

Серед випускників нашого училища є і справжні герої, як наприклад, Ушаков Павло Геннадійович, який навчався з 2005 по 2008 рік за професією «Електрогазозварник». У 2014 році Павло був мобілізований до лав Збройних сил України і відправлений в зону АТО. А вже в серпні 2014 року загинув під час бойових дій в Іловайську та був посмертно нагороджений Орденом Мужності третього ступеня. Ця сумна, і героїчна історія життя нашого випускника не змогла залишити нас байдужими. Ми розшукали рідних Павла Ушакова, побували на ДП «Зірка», де він працював, відвідали могилу хлопця. Незабаром за ініціативою учнів, що навчаються за професією

«Електрогазозварник», було прийняте рішення встановити на будівлі училища (біля парадного входу) меморіальну дошку пам'яті захисника України - Ушакова Павла. 16 жовтня 2015 р. в нашому училищі відбувся виховний захід, присвячений Дню захисника України, на якому в присутності військовослужбовців, ш гостей та телебачення було урочисто встановлено меморіальну дошку нашому герою, захиснику України – Ушакову Павлу Геннадійовичу. На заході були присутні рідні загиблого героя, заступник обласного воєнного комісара, воєнний комісар Заводського району, представники Вільнянського та Центрального воєнкоматів, солдати, сержанти, учасники АТО, директор Заводського спортивно-технічного клубу товариства сприяння обороні України та представники керівництва і колективу ДО «Комбінат «Зірка». Директор училища Полухін Володимир Федорович привітав усіх присутніх зі святом Дня захисника України та висловив скорботу з приводу загибелі випускника училища Ушакова Павла, відзначив, що пам'ять про його подвиг буде жити вічно. Право відкрити меморіальну дошку пам'яті було надано Ушаковій К.В. та Президенту учнівського самоврядування Соловійову Сергію. Хвилиною мовчання усі присутні вшанували пам'ять загиблих воїнів та висадили туї, калину, фруктові дерева в пам'ять загиблих героїв АТО. «Є біль людський, і честь, і слава. Їх забувати не маємо ми права!» Кожен з нас пишається, що він був випускником нашого училища, і пам'ять про нього буде жити в наших серцях вічно. Разом з солдатами і офіцерами, як символ пам'яті про Павла Ушакова та інших героїв-захисників України, перед входом в училище учні висадили дерева. Вічна пам'ять солдату, захиснику, герою Ушакову Павлу.

Солодкі гостинці для захисників Вітчизни

Серед різних професій, які ми здобуємо в нашому училищі, є професія кондитера. Наші дівчата-кухарі виступили з ініціативою напекти якомога більше смачних пирогів для солдат та кіборгів з Донецького аеропорту, які прибулі на ротацію з зони АТО з Дебальцева і тимчасово перебували на Уральських казармах. Від імені колективу ДНЗ «Запорізьке ВПУ», ми привезли на гостинці 13 великих пирогів з повидлом загальною масою 100 кг, які напередодні виготовили власноруч у кондитерській лабораторії училища на виробничій практиці. У солдатській їдальні під час обіду дівчата пригощали усіх військових пирогами. Солдатам вони дуже сподобалися і вони, дякуючи нам, зізналися, що смак цих пирогів нагадав їм смак дитинства та рідної домівки, і що, скуштувавши їх, в них виникло таке відчуття, що вони ніби -то побували вдома. Це було нам особливо приємно чути, адже саме це було головною метою – подарувати тим хлопцям відчуття піклування та частинку теплоти рідного дому.

Акція «Подаруй прапор солдату»

В останні дні жовтня Україна відзначає своє визволення від німецько-фашистських загарбників. З нагоди цієї дати, та являючись учасниками акції «Подаруй прапор солдату», учні училища зшили прапори, намалювали багато малюнків, напекли пироги, написали листи та подарували

їх солдатам з 55-ої артилерійської бригади, яка розташована на Уральських Казармах.

«Козацькі розваги» та навчально-польові збори

За ініціативою директора училища ще 10 років тому було запроваджено проведення спортивних змагань на свіжому повітрі «Козацькі розваги». Ініціатива прижилася та стала улюбленою традицією для учнів. Одним із завдань учнівського самоврядування є також організація військово-патріотичного виховання. Всі наші учні бажають бути не тільки морально, але й фізично розвинутими. Ми хочемо опанувати військові професії й бути готовими до служби у Збройних силах України. Тому ми активно залучаємо до цього учасників бойових дій на сході України. В позаурочний час приймаємо участь у різного роду спортивних змаганнях, «Козацьких Розвагах», військово-польових зборах, де ми навчаємось військовому мистецтву, загартовуємо себе фізично і духовно. З 16 квітня 2015 року у ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище» проходять навчально-польові збори з юнаками та дівчатами різних груп з курсу «Захист Вітчизни». Навчання проводяться на стройовому майданчику, навчальному полі та на полігоні військової частини і включають стройовий огляд, тактичну підготовку й військову топографію. Учні закріплюють навички психологічної саморегуляції, поведінки в екстремальних ситуаціях, стройових прийомів і руху без зброї та виконують нормативи з бігу, підтягування, метання гранати на дальність та здають крос. Під час зборів здійснюється перевірка знань учнів з заходів безпеки, будови автомату Калашникова, пневматичної та малокаліберної гвинтівки, подолання єдиної смуги перешкод. В нашому закладі освіти готують справжніх захисників Вітчизни, які матимуть змогу захищати рідну Україну, якщо це буде потрібно. В даний час один з наших викладачів, капітан за званням - Дедіков Ігор Валентинович, виконує свій чоловічий обов'язок - несе службу на сході України в зоні АТО, і, таким чином, на власному прикладі вчить нас, яким має бути справжній чоловік.

Учнівське самоврядування нашого училища вирішує не тільки поточні завдання, але й працює на перспективу, сфери його діяльності дуже різні. Вісім років поспіль на базі нашого училища проходять форуми лідерів учнівського самоврядування Запорізької області. Наша діяльність різнопланова, і вона завжди знаходить підтримку педагогічного колективу училища, батьківського комітету та адміністрації училища. Ми, учні Запорізького вищого індустріально-політехнічного професійного училища, свідомо вирішуємо, як нам жити та діяти. Ми є громадяни України. Ми є учні Запорізького вищого індустріально-політехнічного професійного училища, але бути справжніми громадянами країни - означає не лише проживати на її території, а й піклуватися про неї, дбати про свій навчальний заклад, бути активними і свідомими членами учнівського самоврядування. Учнівське самоврядування здійснює роботу через організацію цікавого життя колективу. Членами учнівського самоврядування є учні училища. Нас

постійно підтримують директор училища, його заступники з виховної та навчальної роботи, класні керівники, майстри виробничого навчання. Тому робота учнівського самоврядування стає дієвою, помітною, більш самостійною. Педагогічний колектив училища зосередив свою увагу на пошуках таких форм і методів виховного процесу, які б могли забезпечити об'єднання зусиль педагогів та ініціативи учнів. Педагогічні працівники завжди дотримуються принципу: «Не поряд, а разом!»

ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ МОДИ І СТИЛЮ»

ПРОЕКТ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ
«Я – ВОЛОНТЕР»

Куратор: Короткова Ліна Ігорівна, директор

Автори проекту:

Камінецька Ірина Володимирівна,

заступник директора з НВР

Рожкова Наталія Сергіївна, викладач

Надольська Ірина, Президент учнівського
самоврядування

Равінська Юлія Олександрівна,

практичний психолог

м. Запоріжжя

Моє ім'я- Батьківщина, лелеки легке крило.

Моє ім'я - Україна, і сонечка тепло.

Моє ім'я - Вишиванка, я хрестик на полотні.

Моє ім'я - Синє небо, я сонях малий під ним.

Актуальність: Наша Батьківщина переживає нелегкий період і потребує підтримки своїх свідомих громадян. Настали часи, коли кожен має змогу проявити громадянську позицію і допомогти збудувати країну свого

майбутнього.

Сьогодні, як ніколи, на перший план виходить звичайна людська небайдужість і прагнення щось робити, а не сидіти сидьма й чекати, поки інші все зроблять за тебе. Всім нам треба навчитися робити добро з найчистішими і безкорисливими намірами, створивши свій власний спосіб життя і думок, щоб доброта ніколи не покидала людину, щоб її життя було зігріте теплим і гідним ставленням оточуючих людей.

Миролюбність, прихильність, доброта - ці високі людські якості вважалися надзвичайно цінними з глибокої давнини і в усі часи. І навіть у наші дні, коли у світі, здається, правлять всепоглинаюча агресія і жадібність, добро, все ж існує, і це зігріває душі тих, хто цілком відкритий моральним цінностям, хто прагне до кращого і не сприймає для себе іншого, ніж честь, гідність і благородство.

Такі ідеї підтримують активні члени учнівського самоврядування училища протягом більш як 10 років. Ініціативи учнівської ради, спрямовані на моральну та посильну матеріальну підтримку всіх тих, хто її потребує, об'єднали навколо себе працівників та учнів різних професій та їх батьків-людей різного соціального статусу, інтересів та віку.

Зараз, крім невідкладних мирних проблем йде війна на сході країни, гинуть люди - мирні жителі Донбасу та військові. Тисячі чоловіків перебувають сьогодні у зоні АТО. І ми знаємо, як їм зараз нелегко. З кожним днем активізується допомога бійцям від усіх небайдужих громадян, які хочуть, аби бойові дії завершилися з мінімальними втратами для нашого народу. Ми не можемо стояти осторонь таких подій. Рада учнівського самоврядування училища на чолі з Президентом Надольською Іриною виступила з пропозицією допомагати бійцям зони АТО. Допомога учасникам АТО протягом всього року надавалася на всіх можливих рівнях.

Мета:

- надання допомоги тим, хто її потребує, хто потрапив у складну життєву ситуацію;
- формування практичних навичок надання допомоги людям, навичок участі у суспільному житті міста;
- вироблення особистого погляду на події, усвідомлення значення спільних зусиль та роботи в команді;
- активізація молодіжного волонтерського руху, виявлення і розповсюдження кращого досвіду роботи серед дітей та молоді;
- впровадження нових форм роботи, значущих як для кожної окремої людини, так і для суспільства в цілому.

Завдання:

- не залишитися байдужим до проблем, з якими живуть люди з обмеженими можливостями, створити атмосферу любові і радості для тих, хто не має можливості відвідувати навчальні заклади (в зв'язку із складною хворобою або життєвими труднощами);
- поділитися своїм теплом серця, подарувати краплини радості тим,

кого доля почала загартувати з перших днів народження; змінній відношення до себе і до оточуючих,

- надавати можливості свідомо формулювати ситуації і організувати власний життєвий простір;

- привернути увагу різних структур і суспільства до проблем тих, хто потребує допомоги;

- покращувати емоційний стан людей, що опинилися в складних життєвих обставинах, забезпечення можливостей молоді відчувати себе соціально значущою одиницею в суспільстві, популяризація волонтерського руху.

Основні напрями діяльності:

За ініціативою учнівського самоврядування та особисто президента учнівського самоврядування Надольської Ірини були організовані та проведені наступні акції та заходи:

- Акція "Серце до серця - почути світ" (збір коштів для придбання медичного обладнання для лікарень України та закупівлі слухових апаратів для допомоги дітям з вадами слуху).

- Акція «Добрі справи» в рамках якої відвідуються відділення соціальної реабілітації дітей-інвалідів Комунарського, Жовтневого та Вознесенівського районів, відділення соціально-побутової адаптації інвалідів з розумовою відсталістю Комунарського районів, інтернати міста (школа-інтернат №1, №4, школа-інтернат «Світанок», навчально-реабілітаційний центр-інтернат): проводяться майстер-класи, розважальні заходи, надаються безкоштовні перукарські послуги.

Підтримка акцій Владики Луки «Любов милосердствує» та «Врятовані життя»: протягом трьох років разом з обласною станцією переливання крові на підтримку дітей з онкологічними захворюваннями, а також для воєнного шпиталю, де проходять лікування та реабілітацію бійні АТО. За цей період був створений банк крові, донорами виступили більше 200 учнів та працівників училища. Було здано майже 40 л крові протягом 3 років.

Акція «Даруй добро» була організована так, щоб учні проявили максимум самостійності і відповідальності, отримали особистий досвід етичних переживань і відчуття своєї значущості, здібності допомогти, радощі від співпереживання. Вже багато років ми опікуємося Дитячим будинком «Сонечко»: від надання посильної грошової допомоги, збору речей та іграшок до самого найголовнішого - спілкування з малечею. Учні навчального закладу відвідують вихованців, проводять з ними час, надають перукарські послуги, допомагають у підготовці свят та різних заходів (пошив райдуги, тканевих і паперових квітів та кульок, прибирання ділянок та майданчиків від трави, фарбування та малювання стін, бесідок тощо).

Співпраця з Запорізькою обласною громадською організацією «Флоренс»: проведення безкоштовних майстер-класів для соціально незахищених верств населення, виступи Народного театру моди «Стиль»,

Акція «Вшануймо та допоможемо» в рамках якої учні училища

співпрацюють з відділенням соціально-побутової адаптації людей похилого віку та інвалідів міського територіального центру соціального обслуговування, та радою ветеранів Жовтневого та Вознесенівського районів по наданню посиленої допомоги та безкоштовних послуг.

Акція «Хто, як не ми» в рамках якої надаються перукарські та швейні послуги малозабезпеченим та багатодітним сім'ям, а також тимчасовим переселенцям із зони АТО.

Організація благодійного ярмарку "Поділись своїм теплом" (збір коштів для придбання засобів дитячої гігієни та іграшок для міського будинку дитини, інтернату для людей з обмеженими можливостями). Акції «Подаруй книгу», «Зробимо Україну чистою», «Молодь за здоровий спосіб життя».

Співпраця з громадською організацією «Люди українські». В рамках благодійної діяльності учні та педагогічні працівники училища допомагають військовослужбовцям та добровольцям, що задіяні в АТО.

Акція «Поділись теплом» - пошив спальних мішків та одягу для воїнів АТО.

Акція «Допоможи героям» в рамках якої, учнівським та педагогічним колективом на постійній основі проводиться збір речей, необхідних харчів та ліків для потреб солдат, надання перукарських послуг воїнам АТО та воїнам, які знаходяться у воєнному шпиталі м.Запоріжжя, збір художньої літератури та проведення зустрічей і свят з учасниками АТО для підняття їх морального духу.

Акція «Кошик з ліками замість квітів» збір і передача ліків першої необхідності 34 бригаді.

Акція «Консервація для героїв» в рамках Всеукраїнського фестивалю консервації по збору різносолів для бійців.

Результати:

Є всі підстави вважати проект соціального спрямування «Я - волонтер» успішним та гідним продовження. Робота з благодійності буде тривати протягом існування навчального закладу. Ми зрозуміли: якщо давати більше свободи учнівському самоврядуванню результати запроваджених ідей будуть більш ефективними. Завдяки такому напряму діяльності учнівського самоврядування в закладі освіти підвищилась трудова дисципліна та відповідальність учні.

В процесі спостереження за діяльністю учнів ми побачили з яким ентузіазмом та задоволенням вони спілкуються та надають допомогу і людям похилого віку, і інвалідам, і дітям - сиротам.

В один момент ми просто зрозуміли, що саме від нас, нашої підтримки та допомоги великою мірою залежить збереження життя українських воїнів, бо важливе не лише матеріальна допомога, а й добре слово. Учні нашого закладу освіти написали чимало вдячних листів солдатам. Здавалося б, звичайні листи та малюнки, однак, на нашу думку, для військових їх зміст

має в собі неабияку цінність. Це був поклик душі і позиція справжніх патріотів. Важливо, щоб наші військові знали, що про них не забувають, ними пишаються, підтримують, їм вдячні за те, що вони роблять. Ми обрали такий шлях аби стати прикладом для інших (хоч як би гучно це звучало). Ми живемо в особливий час випробувань, коли дуже важливою є підтримка один одного. Важливо аби кожен зрозумів, що ми творимо не лише своє життя, а й впливаємо на оточення, а ще ми - не останні елементи новітньої історії і не варто бути осторонь того, як вона розвивається. Найлегший шлях бути корисним – це волонтерство, для багатьох- це перша сходинка на свій Олімп!

Ми впевнені, що кожен випускник Запорізького вищого училища моди і стилю зможе в майбутньому не тільки досягти вершин професійного успіху, а й буде Людиною.

Висновки

Волонтерська діяльність – це шлях самопізнання і самоперевірки. Тому в добровільній роботі беруть участь різні категорії волонтерів, людина будь-якого віку і статі, з будь-якою освітою яка спроможна відчувати означені потреби інших людей і на добровільних засадах допомагати їм, але професійно.

В сучасних умовах все глибше потрібне усвідомлення громадськостю, державними органами важливість оптимізації різноманітних аспектів

соціального розвитку. Соціальні проблеми мають неухильно розв'язуватись, успіх намічених змін залежатиме від кваліфікації працівників зайнятих соціальним обслуговуванням і захистом, що передбачає відповідну підготовку кадрів; вона стає завданням першочергової ваги у здійсненні нової політики країни. Формування великого руху добровольців – є одним з важливих шляхів до продуктивної соціальної роботи в будь-якій державі.

Волонтери важливі для кожного суспільства, тому що вони працюють без користі для себе, показуючи цим суспільству, що є ще в житті речі більш цінні ніж отримання матеріальної нагороди. Охорона навколишнього середовища, культура, розвиток і позитивний імідж країни є основним напрямком роботи волонтерів. Ось, що допомагає суспільству впевнено стояти на ногах, а волонтеру – отримати задоволення і безцінний життєвий досвід, набути професійних знань та навичок.

Волонтерська діяльність в Україні, хоча і не стала масовою, проте є такою, що дозволяє говорити про неї як про суспільне явище та як про важливу складову діяльності недержавних соціальних служб. В загалі ж, волонтерство, як можна бачити, є запорукою успішного процвітання нашої країни. А волонтери – першопрохідці, які вказують шлях до просування. І якщо вище не волонтер, значить, не усвідомили всіх принад волонтерського життя, тож, як гласить народна мудрість: „краще пізніше ніж ніколи».

Список використаних джерел

1. Лях Т. Л. Волонтерство як суспільний феномен / Т. Л. Лях // Проблеми педагогічних технологій : зб. наук. пр. / Волинський державний університет імені Лесі Українки. – Луцьк : Волинський академічний дім, 2004. – Вип. 3-4. – С. 139–144.

2. Лях Т. Л. Історичні засади соціально-педагогічної діяльності волонтерів за кордоном / Т. Л. Лях // Волонтерство як ресурс соціальної

роботи у громаді : зб. ст. міжнар. наук. конф. для студ. та аспір. „Обличчя соціальної держави” в рамках проекту „Покращення якості соціальних послуг дітям та сім’ям у громаді”, (Київ, 22–23 берез. 2006 р.) / [упор. Т. Л. Лях ; передм. Т. П. Басюк]. – К. : Християнський дитячий фонд, 2006. – С. 61–70.

3. Лях Т. Л. Соціально-педагогічна діяльність студентських волонтерських груп: дис. канд. пед. наук : 13.00.05 / Лях Тетяна Леонідівна. – К., 2009. – 304 с.

4. Лях Т. Л. Сучасні тенденції розвитку волонтерських організацій в Україні / Т. Л. Лях // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., (Київ, 22–23 квіт. 2002 р.) : [у 2 т.] / [за ред. М. І. Шкіля та ін.]. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – Т. 1. – С. 122–124.